

PROJEKT

Nr korespondencji SOD

UCHWAŁA NR RADY MIASTA GLIWICE

z dnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia apelu o podjęcie skutecznych działań mających na celu poprawę czystości wody rzeki Kłodnicy oraz zapewniających ochronę miasta Gliwice przed powodzią

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.), na wniosek Prezydenta Miasta, Komisji Bezpieczeństwa i Ochrony Środowiska oraz Komisji Rozwoju Miasta i Inwestycji

Rada Miasta Gliwice uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć apel do Prezesa Rady Ministrów, Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Wojewody Śląskiego o podjęcie skutecznych działań mających na celu poprawę czystości wody rzeki Kłodnicy oraz zapewniających ochronę miasta Gliwice przed powodzią.

§ 2. Apel przekazać Prezesowi Rady Ministrów, Prezesowi Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Wojewodzie Śląskiemu, do wiadomości Marszałkowi Województwa Śląskiego, Przewodniczącemu Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, posłom na Sejm RP, przewodniczącym rad gmin leżących nad rzeką Kłodnicą.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gliwice.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miasta Gliwice
z dnia.....2023 r.

APEL

w sprawie przyjęcia apelu o podjęcie skutecznych działań mających na celu poprawę czystości wody rzeki Kłodnicy oraz zapewniających ochronę miasta Gliwice przed powodzią

Sytuacja, do której doszło na rzekach Kłodnicy i Odrze w 2022 r. i która z dużym prawdopodobieństwem może się powtarzać w kolejnych latach, uwidoczniała ważną rolę, jaką pełni środowisko wodne w życiu człowieka.

Kłodnica swój początek bierze na terenie Katowic i przepływa przez obszar mocno zurbanizowany, od wieków naznaczony przemysłem, w tym wieloma kopalniami. Dziś charakter terenów dorzecza się zmienił – miasta rozwijają sieci kanalizacyjne, budują oczyszczalnie ścieków. Niestety do Kłodnicy nadal odprowadzane są ścieki, głównie z przemysłu oraz z odwadniania kopalń, nawet tych nieczystych. Mimo to możliwe i niezbędne jest przywrócenie rzece wielu funkcji przyrodniczych poprzez poprawę jej czystości, co wpłynie na podniesienie komfortu życia mieszkańców.

Mamy nadzieję, że rząd jak najszybciej podejmie skuteczne działania mające na celu poprawę czystości wody rzeki Kłodnicy. Jesteśmy świadomi, że przywrócenie do stanu pierwotnego nie jest możliwe, jednak podjęcie trudu określenia szans i możliwości, a następnie ich realizacja przyniosą korzyść następnym pokoleniom, choć niektóre pozytywne konsekwencje podjętych działań zauważymy z pewnością dużo szybciej. Biorąc pod uwagę charakter Kłodnicy, odbiornika także wód dołowych z odwadniania kopalń i duże zasolenie, wskazane jest prowadzenie regularnych działań ograniczających zrzuty zanieczyszczonych wód, co przyczyni się do poprawy jakości wody w rzece. Usuwanie zatorów oraz niektórych namulów znacznie przyspieszy przepływ wód w jej korycie. Takie działania wpłyną na poprawę morfologii Kłodnicy i zminimalizują dalszą degradację środowiska wodnego.

Równie ważne dla mieszkańców jest bezpieczeństwo powodziowe. W swojej historii Gliwice wielokrotnie zmagaly się z powodzią. Wiele poważnych strat spowodowała w 1997 roku tzw. powódź stulecia. Później powódź dotknęła nasze miasto jeszcze parokrotnie, m.in. w 2010 roku, a także latem 2016 roku, kiedy to na skutek zalania mocno ucierpiały centrum miasta i rejony położone na trasie Kłodnicy. Woda zalała budynki Politechniki Śląskiej, piwnice w blokach mieszkalnych, skwery, ulice i place zabaw. Miasto i jego mieszkańcy ponieśli duże straty materialne.

W 2017 roku uchwalona została nowa ustawa Prawo wodne. Ustawa unormowała i doprecyzowała zadania i odpowiedzialność w zakresie zadań związanych z ochroną przed powodzią.

Art.163. ust. 2 mówi: „*Wody Polskie zapewniają, w zakresie swojej właściwości, ochronę ludności i mienia przed powodzią wywołaną przez wody publiczne stanowiące własność Skarbu Państwa, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 1*”.

Art.163. ust. 3 mówi: „*Jednostki samorządu terytorialnego zapewniają, w zakresie swojej właściwości, ochronę ludności i mienia przed powodzią wywołaną przez wody publiczne stanowiące własność Skarbu Państwa, jeżeli zawarto porozumienie, o którym mowa w art. 213 ust. 3*”.

W celu ochrony przeciwpowodziowej na terenie miasta Gliwice realizowane są tzw. dobre praktyki w zakresie racjonalnego gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi oraz realizowane są inwestycje retencjonujące wody opadowe.

Wystąpiono do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie o współfinansowanie inwestycji projektowanego obecnie polderu na rzece Kłodnicy, który umożliwiłby retencję wód z górnej części zlewni rzeki Kłodnicy. Jednak, nie przychylnono się do tej prośby. Uważamy, że Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie nie realizuje w Gliwicach obowiązków i zadań wynikających z art. 163 ust. 2 ustawy Prawo wodne w zakresie działań zapewniających bezpieczeństwo powodziowe. Ponadto, nie wspiera finansowo inwestycji miejskich. Natomiast, dla przykładu, w celu ochrony przeciwpowodziowej Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu zaprojektował cztery suche zbiorniki przeciwpowodziowe, m.in. na Nysie

Kłodzkiej oraz udzielił wsparcia finansowego dla miasta Kłodzka.

Przed wejściem w życie nowego Prawa wodnego miasto Gliwice, z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska, w związku z odprowadzaniem do Kłodnicy wód opadowych, wносиło do Urzędu Marszałkowskiego kwotę w wysokości ok. 130 tys. zł. Obecnie, na konto Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie odprowadzamy rocznie ok 4 mln. zł. Wnosząc tak znaczne środki oczekujemy, że część z nich wróci do miasta w postaci niezbędnych inwestycji wspierających bezpieczeństwo powodziowe naszych mieszkańców.

Uzasadnienie

Komisja Bezpieczeństwa i Ochrony Środowiska oraz Komisji Rozwoju Miasta i Inwestycji wystąpiły z propozycją przyjęcia apelu z uwagi na sytuacje, jakie miały miejsce na rzekach Kłodnicy i Odrze w 2022 r.

Środowisko wodne jest szczególnie ważne dla człowieka, zwłaszcza w rejonach zurbanizowanych. Kłodnica przepływa przez tereny, na których od wieków intensywnie rozwijał się przemysł, w tym górnictwo. Wraz z rozwojem miast charakter dorzeczy zmienia się i wymaga podjęcia działań mających na celu poprawę czystości wód. Podjęcie takich działań przez rząd przyczyni się do poprawy jakości wody w rzece oraz zminimalizuje dalszą degradację środowiska.

Ponadto, z rzeką Kłodnicą bezpośrednio związane jest bezpieczeństwo powodziowe mieszkańców miasta.

W związku z tym, że Kłodnica przepływa przez centrum Gliwic pomoc w uregulowaniu stanu hydrologicznego i poprawa jej stanu czystości jest dla nas bardzo istotna.